

КЪМ ЗАВЕТА - КУБРАТ 100

честване 100 годишнината от разкриване златното съкровище
и гроба на КАН КУБРАТ

К ЗАВЕТУ - КУБРАТ 100

чествование 100 лет со дня открытия клада золотых сокровищ
и обнаружения могилы КАНА КУБРАТА

www.kubrat.in.ua

2012

Уважаеми братя и сестри българи!

През 2012 г. се навършват 100 години от археологическото разкритие на погребението в с. Мала Перещепина (Украйна) на кан Кубрат, градителя на Стара Велика България - втората най-голяма държавна формация в Европа през VI-VII в. Една призната от времето държава, знак на чест, достойнство, култура и просперитет, в която във взаимна търпимост и взаимопомощ са живели и съществували всички познати за времето си религии. Много народи се считат потомци на кан Кубрат - и българите, и волжките и кримските татари, чувашите, кара-балкарците, кюрдите, украинци, руснаци и т.н. С тази мисъл те живеят и сега по петте континента на света.

Ние българите сме пръснати по целия свят. Освен взаимопомощ на битово и морално ниво, необходима е по-коректна, по-дълбока и съдържателна българска национално-историческа символика.

Ръководството на Асоциацията на българите по света, Постоянният Организационен комитет Събор на българите в Украйна, МБФ «Хан Кубрат», българските организации от Украйна и по света, областното и районното ръководства на Полтава и Нови Санжари, имат честта да Ви засвидетелствуват своите почитания.

През 2001 г. от инициативна група в състав на Николай Габер, Дора Костова, Михаил Ченков, Иван Влаев, Антон Гержиков, и др. беше организиран Събор на българите в Украйна и повдигнат въпроса за увековечаване паметта на Великия Кубрат. Беше създаден благотворителен фонд «Наша Отчизна», с помощта на който бе разработен проект на историческо-културен комплекс «Мемориал кана Кубрата». На мястото на намереното съкровище, т.е. гроба на кан Кубрат в с. Мала Перещепина, Полтавска област, по време на Събора през август 2001 г. беше установен паметник, на който със златни думи е изписан неговия девиз: «В единението е силата». Проектът, изработен от фонда «Наша Отчизна», предполага строителство на музей на Кубрат, православна църква и манастир, мемориална джамия, ресторант с различни кухни, хотел на 100 места. Предвижда се, че всеки българин, макар веднъж за своя живот трябва да посети гроба на кан Кубрат. Всяка година, започвайки от 2001 г. от Постоянния оргкомитет и Събора на българите в Украйна (Кубратовия) на мястото на намереното съкровище на кан Кубрат се провеждат Събори. Вече след проведения първи Събор на българите в Украйна мероприятиято придоби многонационален и международен характер, като участваха неравнодушни хора от Украйна, България, Русия, Германия, Румъния, Молдова, Чехия и други държави. Във фестивалите и концерти, провеждани по време Съборите, вземаха участие голям брой художествени колективи от Украйна и България, а също прочути артисти като Бедрос Киркоров, Паскал, Иво Бобул и др.

Първичният и настоятелен импулс, както и идеята за създаване на съвременен организъм за честването на 100 годишния юбилей дойде от Асоциацията на българите по света, която с помощта на свой активен член, президента на Международния благотворителен фонд «Хан Кубрат» Румен Спасов, инициира създаването организационен комитет. През февруари 2012 г. със съвместните усилия на различни организации от цял свят беше създаден Международен организационен комитет за празнуването на 100 годишнината от археологическото разкритие на гроба на кан Кубрат. Организационен комитет - 100 обединява десетки български общества, фондове и пр. организации от Украйна, България и света. Взети бяха две основни решения: за провеждане на съвместен Кубратов Събор, посветен на 100 годишнината от разкритието на погребението на Великия кан на българите на 17-19 август в Мала Перещепина; да се активизират дейностите по благоустрояването на мястото на погребението, за построяване на мемориален комплекс (обявено е международно събиране на средства) и бе утвърдена концепция за поетапно строителство на комплекса:

1. Благоустрояване на мястото на погребението, укрепване на могилата, строителство на арка при входа на гората и пътека към могилата, строителство на паметника.

2. Строителство на религиозни храмове.

3. Строителство на хотел със 100 стаи и ресторант.

Време е българчето, родено в Украйна, Франция, Македония, Татарстан, Чувашия, Крим, Австралия, Италия, България или Америка да разбере откъде идва и накъде се е запътил светът. Как оцеляваме и съществуваме. В миналото. В настоящето. И в бъдещето. На света и на Вселената. Ние - българите.

Във връзка с това се обръщаме към всички българи и към всеки, който се чувства потомък на кан Кубрат, където и да живее по света, да внесе своята лепта за чествването на паметта на Великия български кан и за построяването на мемориален комплекс на неговата могила край село Мала Перещепина.

Каним всички, които се определят като потомци на основоположника на съвременната българска държавност кан Кубрат да се включат в честванията на 100 годишнината от разкриването на гроба му и да участват в Събора в с. Мала Перещепина на 17-19 август 2012 г.!

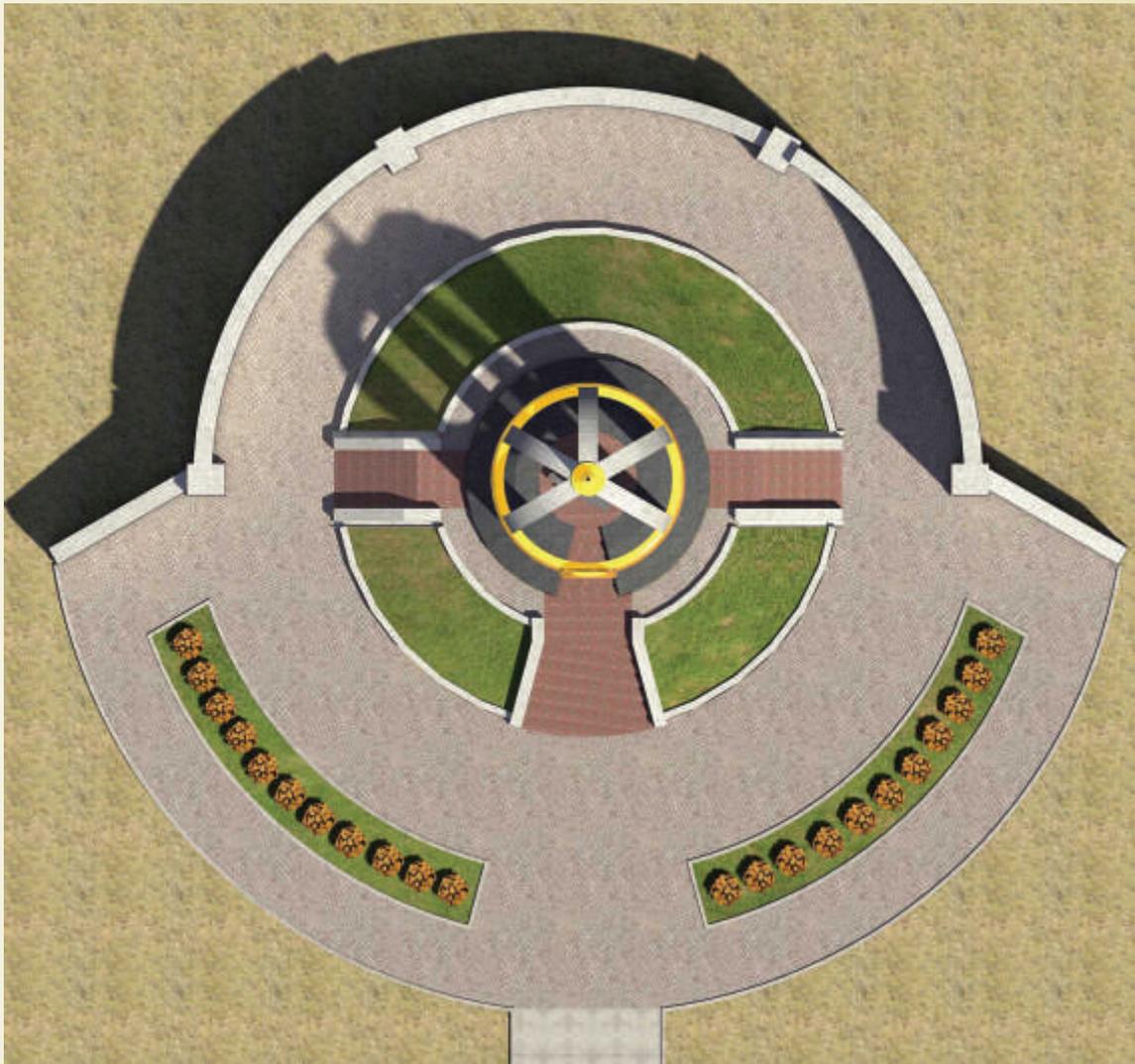
С уважение:

Координатор на Организационния комитет
Николай Габер

През август 2001 година, на първия Събор на българите в Украйна, е открит паметник на гроба на кан Кубрат в с. Мала Перещепина, Полтавска област. В 2001 году во время проведения первого Собора болгар открит памятник на месте погребения кана (князя) Кубрата в с. Малая Перещепина на Полтавщине.

Мемориален комплекс «Кан Кубрат». ПРОЕКТ Мемориальный комплекс «Кан Кубрат». ПРОЕКТ

Автори: Юрий Петрук, Румен Спасов, Оксана Саливон

Идеята на мемориалния комплекс се базира на легендата за завета на хан Кубрат към синовете му - винаги да се държат заедно, да не се разделят, да бъдат силни и да не разрушават държавата, която той е създал.

Мемориалният комплекс се състои от централна композиция и фонова информационна стена.

Централната композиция се състои от пет полуарки, разположени на хълм, съединени в горната част с пръстен. Всички елементи на централната композиция имат символично значение:

- хълмът с тревата - това е типичен метод за погребение от VII век;

- петте полуарки - петимата синове на хан Кубрат;
- фиксиращият пръстен изобразява пръстенът на Кубрат с монограм - това са събраните заедно Кубратови синове, основната тема на завета на великия владетел.

В центъра е разположен паметникът.

Фоновата информационна стена се състои от две части: горелефи и плоска стена.

На плоската стена е разместена историческа справка за създаването на Велика България, основополагащата роля на хан Кубрат и синовете му.

Горелефът служи за засилване на смисловото възприемане на значимите исторически събития от VII век - дейността на великия владетел хан Кубрат, сцени от живота на прабългарите.

Беше утвърдена концепция за поэтапно строителство на комплекса:

1. Благоустройство на мястото на погребението, укрепване на могилата, строителство на арка при входа на гората и пътека към могилата.
2. Строителство на религиозни храмове.
3. Строителство на хотел със 100 стаи и ресторант.

Ориентировъчната стойност на работите и материалите по първия етап е около 250'000 евро.

Авторският колектив: Юрий Петрук, Румен Спасов, Оксана Саливон

В основу на идеята за мемориалния комплекс е положена легенда за завета на хан Кубрат към синовете му - винаги да се държат заедно, да не се разделят, да бъдат силни и да не разрушават държавата, която той е създал.

Мемориалният комплекс се състои от централна композиция и фонова информационна стена.

Централната композиция представлява пет установени на хълм полуарки, съединени в горната част с пръстен. Всички елементи на централната композиция имат символично значение:

- хълм с тревата - това е типичен метод за погребение от VII век;

- петте полуарки - петте синове на хан Кубрат;
- фиксиращият пръстен изобразява пръстенът на Кубрат с монограм - това са събраните заедно Кубратови синове, основната тема на завета на великия владетел.

В центъра е разположен паметникът.

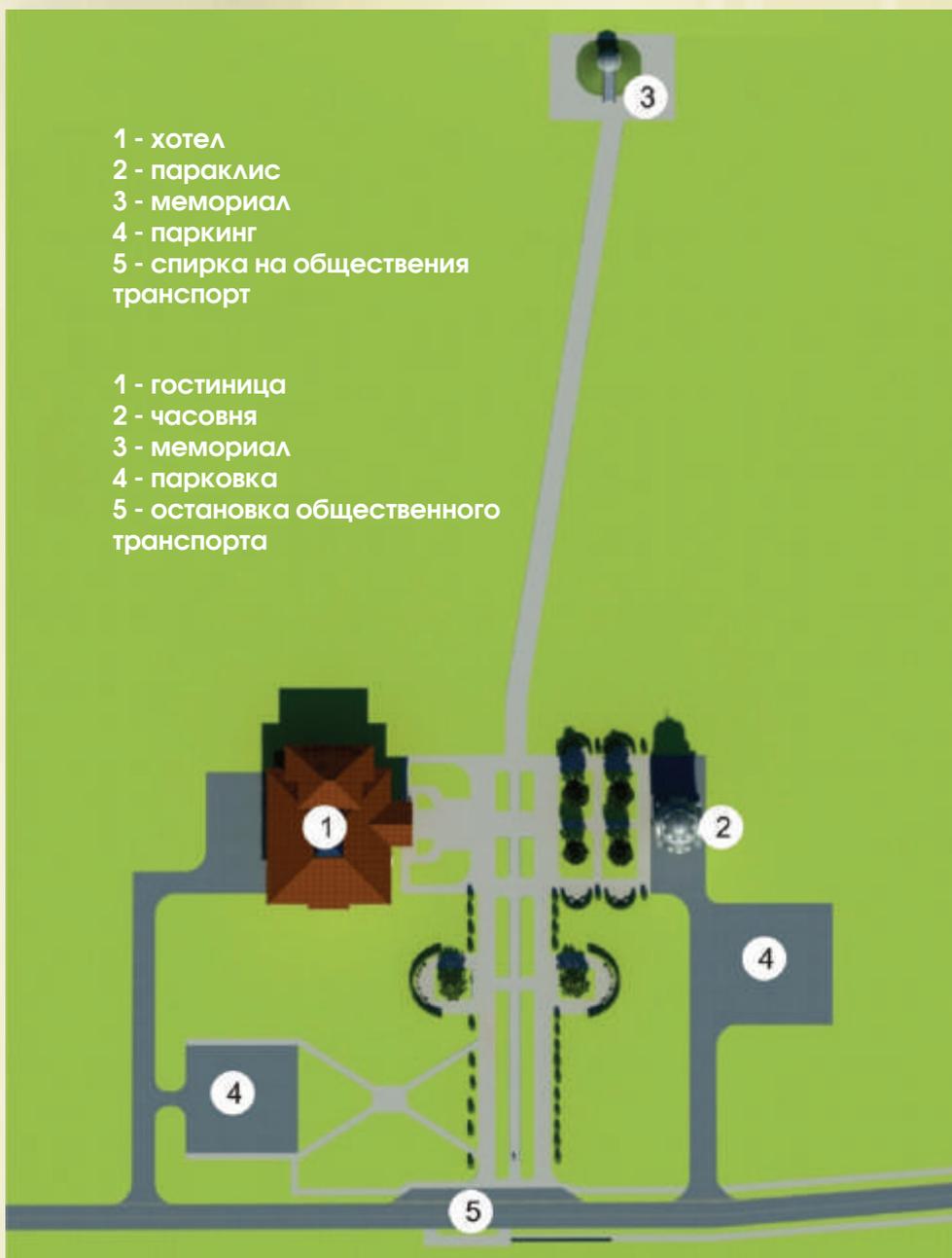
Фоновата информационна стена се състои от две части: горелефи и плоска стена.

На плоската стена е разместена историческа справка за създаването на Велика България, основополагащата роля на хан Кубрат и синовете му. Горелефът служи за засилване на смисловото възприемане на значимите исторически събития от VII век - дейността на великия владетел хан Кубрат, сцени от живота на прабългарите.

Беше утвърдена концепция за поэтапно строителство на комплекса:

1. Благоустройство на мястото на погребението, укрепване на могилата, строителство на арка при входа на гората и пътека към могилата.
2. Строителство на религиозни храмове.
3. Строителство на хотел със 100 стаи и ресторант.

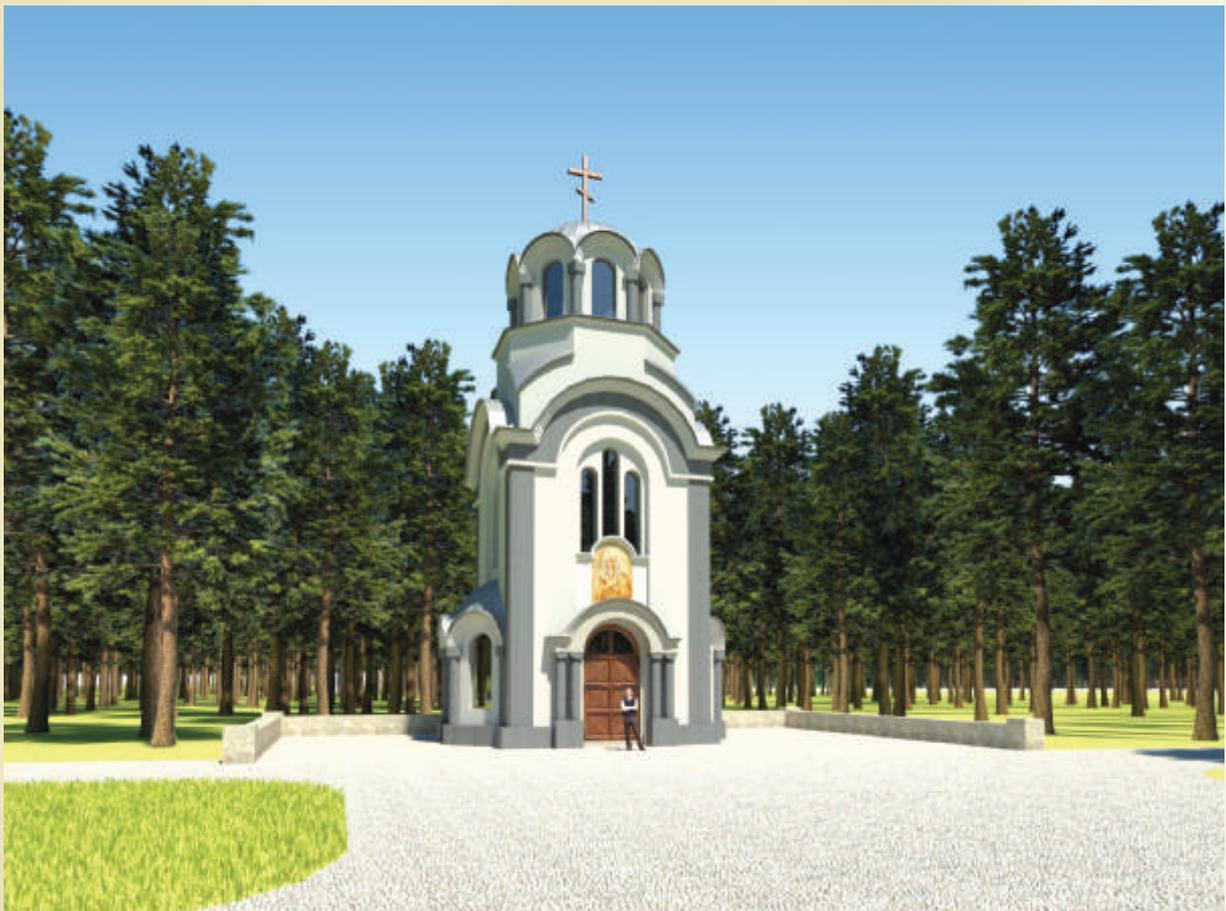
Ориентировъчната стойност на работите и материалите по първия етап е около 250'000 евро.

Генерален план на мемориален комплекс «Кан Кубрат».
Генеральный план мемориального комплекса «Кан Кубрат».

Хотел. Общ вид. Авторы: Юрий Петрук, Виталий Никоноров.
Гостиница. Общий вид. Авторский коллектив: Юрий Петрук, Виталий Никоноров.

Параклис. Общ вид. Авторы: Юрий Петрук, Виталий Никоноров.
Часовня. Общий вид. Авторский коллектив: Юрий Петрук, Виталий Никоноров.

Мала Перещепина - кръстопът на хилядолетията...

Малая Перещепина - перекресток тысячелетий...

1. УВОД

Огромна роля за формирането на човешката личност играят познанието за миналото и отношението му към него.

Да се гордеем ли с миналото си, да продължаваме делото на прадедите си или обратно - да се срамуваме от него, да го премълчаваме, като неизлечима наследствена болест? Народ без минало е, като дърво без корени, лесна плячка за недремещо Зло.

Историята трябва да се знае и изучава, за да можем победопрепятствено да градим своето настояще и бъдеще, да не повтаряме грешките на нашите предшественици.

С настоящия исторически очерк ще се опитаме да надникнем в дълбочината на столетията, за да си спомним забравените уроци от своята история, да открием и осмислим в тях живите и вдъхновяващи ценности, създадени от нашите предци.

Историческият опит от миналото, пред който отново коленичим, трябва да превърнем в темел за развитието на всеки от нас.

Да забравяме опита от историята или да го пренебрегваме, означава да градим нашето бъдеще на пясък. С други думи да признаем себе си за случайни хора. Ако не помним миналото си, не можем да бъдем повече от едни минавачи по пътеките на световна история.

Трябва да обичаме своето минало и да се гордеем с него.

Култът към предците е най-благожелателният от всички, защото тъкмо благодарение на тях сме се формирали такива, каквито сме сега. Героичното минало, великите хора, славата - справедливата слава - са главният капитал, върху който се гради националната идея.

2. ПЕРЕЩЕПИНСКО СЪКРОВИЩЕ

Едва ли не, най-богатото съкровище в световната история е било открито съвсем случайно през месец юни 1912 година в крайбрежните пясъци до река Ворскла близо до село Мала Перещепина, южната част на Полтавска област в Украйна.

Съкровището е било открито от момче-овчарче с фамилия име Деркач. Според една от версиите, гърлото на осемкилограмова сребърна ваза леко се виждало в подкопания от реката пясък. Момчето са заинтересувало от блясъка на метала и изровило с ръце вазата. Казват още, че кракът на овчарчето потънал в гърлото на този съд. Майката на Деркач научила за находката и помолила сина си да потърси още нещо на това място. След известно време към първата скъпоценност били добавени още единадесет чаши с полускъпоценни камъни...

«Това да не са църковни чаши?» уплашила се жената, да не ги извикат в съда...

Разкопките били преустановени. Децата, обаче били разказали вече на познати и приятели. Слуховете за съкровището бързо се разпространили. За това научил и местният пристав. Под негово ръководство жандармерията стигнали до «златните пясъци» и изровили още много и интересни неща... За това, че съкровището не е унищожено и не е изчезнало безследно, заедно с неговата неизмерима научна ценност, трябва да сме благодарни на помощник-пристава, господин Федоровски. Именно той е предприел мерки за спасяване на находката и е докладвал за нея на губернатора, а той съобщава на археолозите в столицата, тогава Петербург.

Съкровището е необикновено богато около: 800 отделни предмети, предимно злато (с общо тегло почти 25 кг) и сребро (около 50 кг)! Това са многобройните златни и сребърни съдове, украшения, златни византийски монети-солиди от средата на VIII в., златни гривни, пръстени, фрагменти от оръжие, златни детайли, части от дървен жезъл със златна облицовка.

Съпоставяйки скъпоценностите, открити в село Мала Перещепина, с откритото от няколко погребения в степите, учените стигнали до извода, че това е съкровище от погребението на виден представител на старобългарската аристокрация.

Откритият пръстен с монограма «Кубрат Патрикий» е един от предметите, които позволяват да се смята, че Перещепинското съкровище се е намирало в гроба на кана на Велика България, Кубрат.

1. ПРЕДИСЛОВИЕ

Для становления человеческой личности большую роль играет знание своего прошлого и отношение к нему. Гордиться своим прошлым, проникаться его проблемами, продолжать дело своих пращуров или, наоборот, стыдиться, молчать о нем как о неизлечимой наследственной болезни - вот вопрос, на которые должна отвечать историческая память.

Историю необходимо знать, изучать, чтобы создавать настоящее и будущее, не повторяя ошибок предшественников. В этом и заключается мудрость истории.

Исторический опыт прошлого - это достижение и просчеты наших предков и его необходимо положить в фундамент развития народа. Забывать или пренебрегать им означает возводить здание нашего будущего на песке. История органически связана с памятью, которая одолевает быстротечное время, одолевает забвение. В этом непересекающаяся культурная значимость памяти. Чтобы не ошибаться в будущем, мы должны помнить о своих ошибках в прошлом. Необходимо любить свое прошлое и гордиться им.

Историческая память - это сфокусированное сознание, которое отражает особую значимость и актуальность информации о прошлом в тесной связи с настоящим и грядущим. Первейшим признаком какой-либо цивилизованной нации является наличие у нее исторической памяти.

Только помня свою историю, общество может почерпнуть энергию, необходимую для движения вперед. Тем историческим фактам, которые стоит помнить особенно и наследие которых нужно брать с собой в будущее.

Култ предков - наиболее благожелательный из всех потому, что предки сделали нас такими, какими мы есть теперь.

Иметь общую славу в прошлом, желание жить вместе в будущем - вот главные условия для того, чтобы быть народом. А завораживающее прошлое обоснует достоверность славного будущего.

2. ПЕРЕЩЕПИНСКИЙ КЛАД

Едва ли не богатейший в мировой истории клад был совершенно случайно обнаружен в июне месяце 1912 года в прибрежных песках реки Ворсклы вблизи села Малая Перещепина, что на юге Полтавской области в Украине.

Обнаружил клад деревенский мальчик-пастушок по фамилии Деркач. По одной версии край полупудовой серебряной вазы слегка виднелся в размытом рекой песке, мальчик заинтересовался блеском металла и откопал вазу руками. Еще говорят, что тот пастушок провалился ногой прямо в горловину того драгоценного сосуда. Якобы, узнав про находку, мать Деркача попросила сына еще поискать на том месте. И вскоре к первой драгоценности добавилось еще одиннадцать золотых кубков с самоцветами...

«А вдруг это церковные чаши?», - испугалась женщина. Так ведь и под суд попадешь... Раскопки прекратились. Но дети уже успели рассказать знакомым о таком редком случае и слухи о кладе пошли по округе. Узнал об этом и местный пристав. Поднятые им жандармы добрались до «золотых песков» и вырыли там еще множество драгоценных вещей...

За то, что клад не разошелся по рукам и не исчез безвозвратно вместе с его бесценной научной ценностью, приходится благодарить помощника исправника господина Федоровского. Именно он принял меры к спасению находки и доложил о ней губернатору, а тот, в свою очередь, сообщил археологам в столичный град Петербург.

Сокровище необыкновенно богато: около 800 отдельных предметов преимущественно из золота (общим весом почти 25 кг) и серебра (около 50 кг)! Это многочисленные золотые и серебряные сосуды, украшения из золотых византийских монет-солидов середины VII в., золотые браслеты, перстни и гривны, фрагменты оружия, золотые детали от поясов и конской упряжи, части деревянного жезла в золотой облицовке.

Сопоставляя найденное в селе Малая Перещепина с вещами из нескольких степных захоронений, ученые пришли к выводу, что это не клад, а погребение одного из представителей древнеболгарской знати. Перстень с монограммой «Кубрата Патрикия» является одним из предметов, позволяющих считать, что Перещепинский клад находился в могиле кана (князя) Великой Болгарии.

Надписите върху предметите от съкровището, прочетени от немския учен Йоахим Вернер, а в последно време и от учените в Република България и в Държавния Ермитаж в Санкт-Петербург доказват, че това е погребение и откритие в него съкровище принадлежат именно на старобългарския кан Кубрат. Основанията, да бъдем на това мнение ни дават не само лично монограми върху пръстените му, но и знакът на кръста, недопустим за езически владетел. От различни хроники знаем, че кан Кубрат е приел християнството във Византия, а също така и целия род Дуло. До 795 година България е била управлявана всъщност от християнски владетели, които не са посмели да посветят в християнската вяра целия народ. Кой каква религия да изповядва, е било въпрос на личен избор. Религиозната толерантност е съществувала до годината на покръстване на българите - 864 г.

Старобългарският кан Кубрат някога е бил един от най-интелигентните хора на европейския континент. Той е израснал във византийския двор, където е живял и се е учил заедно с бъдещия византийски император Иракли. Кан Кубрат завършва прочутата в древния свят Магнаурска школа.

В Перещепинското съкровище преобладават нещата от византийска изработка. Най-късните византийски моменти от съкровището са солидите на Константин II (релефни изображения от 642-646 г.) ни позволяват да датираме съкровището от втората половина на VII век. През 1984 г. немският учен Йоахим Вернер за пръв път е идентифицирал Перещепинското съкровище, като погребение на владетеля на Велика България от VII век - кан Кубрат.

Йоахим Вернер обосновава своето предположение за огромното богатство на откритото съкровище, което през VII в. би могло да принадлежи само на владетел от най-висок ранг. За статута на личността, погребана в района на село Мала Перещепина, свидетелстват и регалите, които през VII в. са били получавани само от византийските владетели, като дарове за най-силните водачи на степните народи - потенциални съюзници.

Към тези регали се отнасят златните тока, гривни, меч с пръстеновидна ръкохватка, със златна облицовка, сребърно блюдо с кръст, на който, предполага се, е имало златни византийски солиди, сечени по време на управлението на Иракли и синовете му през 637-638 година, а също така споменатият златен пръстен с монограма, на който се четат «ХОВРАТОУ ПАТРИКЮУ».

В съобщението на патриарх Никифор датиращо от 634-640 година, се говори за сключване на мирен съюз между император Иракли и Кубрат, по време на което канът е получил патрицианския сан и богати дарове. Значителна част от съкровището му е била подарена при сключване точно на този съюз.

Малоперещепинското съкровище е било заровено в яма с диаметър 1,42 м и 1,06 м дълбока.

Освен скъпоценностите, археолозите са извадили от ямата парчета изгнили дъбови греди, копринен плат, извезан със златни конци, квадратни златни плочи с отвори и др. Всички тези предмети биха могли да бъдат остатъци от погребална носилка и саркофаг, местоположението на съкровището в ниското крайбрежно място на малка дълбочина, може да свидетелства за това, че ние имаме работа с погребение в коритото на избрана река («дънно погребение»). Остатъци от това погребение не са се запазили, следователно, това може да е кенотаф (празно погребение), трупозгаряне навън или, най-вероятно, погребалната яма със съкровища се е намирала някъде близо до окончателно и безвъзвратно подкопан гроб.

Надписи на предметите из клада, прочетени от немският учен Йоахим Вернер, а в последно време и от учените в Република България и Государственного Эрмитажа из Санкт-Петербурга доказват, че това е захоронение и обнаруженные в нем сокровища принадлежат именно древнеболгарскому кану Кубрату. Основания придръжват за това мнение нам дават не только личные монограммы на его перстнях, но и знак креста, который был недопустимым для языческого владетеля. Мы знаем, что кан Кубрат принял христианство в Византии, а также что весь род Дуло - например, его наследники кан Аспарух и кан Тервел, были христианами. До 795 года Болгарией правили на самом деле христианские владетели, которые, однако, не решались обращать в христианскую веру весь народ. Какую религию исповедовать, было вопросом личного выбора. Религиозная толерантность существовала до года крещения всех болгар - 864 г.

Древнеболгарский кан Кубрат в свое время был одним из наиболее изысканных людей на европейском континенте. Ведь он вырос при византийском дворе, где жил еще с юношества и провел там, в общей сложности около четверти века. Он вырос вместе с императором Византии Ираклием, окончил известную в древнем мире Магнаурскую школу и прошел весьма серьезный курс государственного строительства.

Именно поэтому в Перещепинском клада преобладают вещи, сделанные в Византии. Самые поздние византийские монеты клада - солиды Константина II (чеканки 642-646 г. н.э.) позволяют датировать клад второй половиной VII века н.э.

В 1984 г. немецкий ученый Й. Вернер впервые идентифицировал Перещепинский клад как захоронение князя Великой Болгарии VII в. Кубрата.

Й. Вернер обосновал свое предположение невероятным богатством найденного сокровища, которое в VII в. могло принадлежать только правителю самого высшего ранга.

О статусе погребенной в районе села Малая Перещепина персоны говорят, в частности, и те регалии, которые можно было получить только от правителей Византии в качестве даров, которые в VII в. получали от них наиболее сильные предводители степных народов в качестве потенциальных союзников. К ним относятся золотые пряжка, браслеты, меч с кольцевым набалдашником в золотой облицовке, серебряное блюдо с крестом, на котором, предположительно, находились золотые византийские солиды, отчеканенные в период правления Ираклия с сыновьями в 637-638 годы, а также уже здесь упомянутый золотой перстень с монограммой, которая читается как «ХОВРАТОУ ПАТРИКЮУ».

В сообщении патриарха Никифора, датированном 634-640 годами говорится о заключении императором Ираклием и Кубратом мира и союза, которое сопровождалось принятием каном сана патриция и богатыми дарами. Судя по всему, значительная часть вещей клада получена в качестве подарков при заключении именно этого соглашения.

Малоперещепинское сокровище было зарыто в небольшой яме в поперечнике 1,42 м и глубиной 1,06 м.

Помимо драгоценностей археологами из этой ямы были извлечены куски дубовых брусьев, остатки сгнившей, видимо шелковой ткани, пронизанной золотыми нитями, квадратные золотые пластины с отверстиями. Все эти предметы могли представлять остатки погребальных носилок и саркофага, а расположение места клада в низком прибрежном месте, на небольшой глубине может свидетельствовать о том, что мы имеем дело с погребением в русле отведенной реки («донным погребением»). Останки самого погребения не сохранились, что говорит о том, что это могли быть кенотаф (пустое погребение), трупозожжение на стороне или, что наверное наиболее вероятно, поминальная яма с сокровищами находилась где-то поблизости с может быть уже окончательно и безвозвратно размытой могилой.

Старобългарски кан. Реконструкция.
Древнеболгарский кан. Реконструкция.

Меч с пръстеновидна ръкохватка в златна облицовка / Меч с коловцевим наверхиеш в златоу облицовке

Злато, желязо, стъкло и коване. Дължина (в ножницата) - 94,2 см.

Този едноостър меч е направен, вероятно във византийска работилница. Кръстовете и гръцките букви върху облицовката на меча говорят в полза на идентификацията на погребания с Кубрат, който е бил покръстен и се е възпитавал в императорския двор.

Източник: Web-сайт на Държавния Ермитаж.

**Пръстен с монограм на кан Кубрат
Перстень с монограммой кана Кубрата**

Злато, лееие и шлайфане.

Диаметър на пръстена - 2,6 см, диаметър на щитчето - 1,6 см.

Монограмът върху пръстена, съставен от буквите на гръцката азбука, може да бъде прочетен като "Кубрат патриций".

Източник: Web-сайт на Държавния Ермитаж.

Чифтни гривни и гривна / Парные браслети и гривна

Злато, изумруди, коване. Диаметър на гривните - 7,4-7,9 см.

Диаметър на гривната - 21,2-17,5 см.

Украсенията са направени в една работилница - техните изумруди са идентично шлифовани и, може би, са изготвени от един и същ майстор от номадските среди.

Източник: Web-сайт на Държавния Ермитаж.

Украсение за дъга на седло във вид на лъвовете

Накладки на луку седла в виде лъвовете

Злато. Височина - 10,3 см. Фигурките на лъвовете са украсени с оригинални орнаменти от така наречените "разрошени палмети". Предмети, украсени с подобни орнаменти, са били открити в гробове, разположени на огромна площ - от река Енисей на изток до Дунав на запад.

Източник: CD-ROM «Ермитажът. Пътуване в света на съкровищата».

Чаша / Кубок

Злато. Височина - 10,3 см.

В кухата кълбообразна част на крачето е сложена камбанка. Тя е звъняла, когато чашата се е вдигала по време на пиршества и церемонии. Според поверието, звънът на камбанката, не само е забавлявал пируващите, но също така е прогонвал злите духове.

В Перещеипинското съкровище са били открити единадесет златни чаши с тази конструкция.

Източник:

Web-сайт на Държавния Ермитаж

**Златен византийски съд
Золотой византийский сосуд**

Източник:

Web-сайт на Държавния Ермитаж

**Прибори за умиване: стомна и черпак
Рукомойный набор: кувшин и ковш**

Сребро, позлатено. 582-602 г.

Стомна: височина - 28 см, диаметър на крачето - 9,6 см.

Черпак: височина 7,25 см; диаметър 25,2 см; дължина (с дръжката) 38,5 см. Върху приборите има пробни марки с монограма на император Мавриций Тиберий (582-602 г.).

Източник: Web-сайт на Държавния Ермитаж

Без съмнение, подобно съкровище би могло да принадлежи само на владетел от висш ранг, при степните номади - на кана и на никой друг!!!

Бесспорно, такова сокровище могло принадлежать только правителю высшего ранга, у степных кочевников - кану, и более никому другому!

Ключов момент в интерпретацията на артефактите на Перещепинската находка именно като старобългарски може да се смята публикацията през 1993 и 1994 година в сборник на български летописи, изготвен през 1680 година по заповед на сенда Джагфар, от секретаря в неговата канцелария Бахши Иман. Този документ е уникален писмен източник, който абсолютно нов начин предава историята на степните народи в Източна Европа през VII в.

Особено внимание заслужава летописът от XIII в. Гази-Барадж, който влиза в сборника и съдържа описание на историческите събития от VII в. Преди всичко, този летопис премахва редица противоречия, възникнали поради липса на сведения за Велика България при византийските автори.

Според данните на патриарх Никифор и Теофан Исповедник, «земята на прадедите» на Кубрат се е намирала в Прикубанието и Приазовието.

Според историческите данни по Гази-Барадж, владенията на Велика България наистина са се простирали на Прикубанието Подоние, както и в Поднепровието. Но «земята на прадедите» на Кубрат, и на баща му Албури, на чичо му Бу-Юрган, както и на сина му Бат-Боян се е простирала в Поднепровието, а Прикубанието и Приазовието, са били присъединени от Кубрат към тези земи по-късно, по време на разпадането на Западния тюркски хаганат. По такъв начин, Гази-Барадж се явява единствения писмен източник в който Кубрат е наричан «кан-владетел».

Неочаквано уточнение на летописа се оказа «Именникът на българските царе». Наред с името на владетеля «Коурт», под което под което е прието да се подразбира Кубрат, в «Именника» има цифра 60, която може да бъде приета като обозначение на неговата възраст.

Според Гази-Барадж, Кубрат е починал през 660 година на 60-годишна възраст. По методиката на Миккола, думите «шегоръ вечем», които касаят името Коурт, означават година на вола, третия месец. Но от всички, когато и са назовавани дати, свързани с Кубрат, тя съвпада само с посочената в летописа дата на възкачването на Кубрат на канския престол, тоест от 629 година. Според В.В.Цыбулски, третия месец на 629/630 година означава април, по-точно - периодът от 30.03 до 28.04.649. година. По такъв начин «именникът» уточнява посочена в българския летопис дата на възкачването на Кубрат.

Съответно тези нови данни, Малоперещепинските находки в Поднепровието, отнасящи се към VII в. - началото на VIII в. е редно да се смятат за принадлежащи на българския господстващ елит от рода Дуло. И най-грандиозното от тях Перещепинското съкровище следва да свързваме, заедно с Й.Вейнер, с погребението на кана на Велика България, Кубрат.

Според мнението на учените и на основание на археологически разкопки на мястото на откритото съкровище през 1912г., погребението на притежателя на Перещепинското съкровище би могло да бъде извършено чрез изгаряне навън, с последващо полагане в саркофага със съкровищата. кан Кубрат, който е смятал себе си за приемник, не само на аварските, но и на тюркските кагани, би могъл да бъде погребан с този обред. Още повече, мястото на неговото погребение не е избрано случайно. Както споменахме, центърът на родовото селище на кан Кубрат, според данните на Гази-Барадж, е било разположено в района на съвременна Полтава.

3. КАН КУБРАТ И ВЕЛИКА БЪЛГАРИЯ

България са намира в центъра на Балканския полуостров, оживен кръстопът на множеството култури. Първите сведения за човешка дейност на българска земя възникнаха към палеолита. Праисторическите жители на българските земи са стигнали до най-високите върхове през епохата на енеолита (халколита) именно на българска земя преди 3 хилядолетия е била открита цивилизация, по-стара от цивилизацията на Месопотамия и Египет.

През бронзовата епоха (3100-1200 пр.н.е.) животът на населението на Балканския полуостров корено се е променил. Тук са живеели старите траки които са формирали като народ през 1 хилядолетие, преди н.е. Траките са най-древните жители на българските земи. Това е исторически доказано. Съвременната наука открива все повече доказателства за това, че именно Древна Тракия е била едно от средищата за консолидация на индоевропейците. Най-старите тракийски паметници са съвременници на култура на Древното египетско царство. Траките са влияели върху световната култура главно чрез контактите си със старогръцката цивилизация.

Ключевым моментом в интерпретации артефактов Перещепинской находки именно как древнеболгарских можно считать публикацию в 1993 и 1994 годах свода болгарских летописей, составленного в 1680 году по приказу Сенда Джагфара секретарем его канцелярии Бахши Иманом. Этот документ - уникальнейший письменный источник, совершенно по новому освещающий историю степных народов Восточной Европы VII в.

Особого внимания заслуживает входящая в свод летопись XIII в. Гази-Барадж, в которой содержится описание исторических событий VII в. Прежде всего, эта летопись снимает ряд противоречий, возникших из-за неполных сведений о Великой Болгарии византийских авторов.

Согласно данным патриарха Никифора и Феофана Исповедника «земля предков» Кубрата располагалась в Прикубанье и Приазовье. Но по предположению М.И.Артамонова к ней уже позднее были присоединены владения западных болгар кутригуров в Поднепровье.

Согласно историческим данным Гази-Барадж владения Великой Болгарии, действительно, распространялись на Прикубанье и Подонье, и на Поднепровье. Но «земля предков» и Кубрата, и его отца Албури и дяди Бу-Юргана и его сына Бат-Бояна располагалась в Поднепровье, а Прикубанье и Приазовье напротив, были присоединены Кубратом к этим землям позднее в связи с распадом Западного Тюркского каганата. Таким образом, Гази-Барадж является единственным письменным источником, называющим Кубрата каном-владетелем.

Неожиданным уточнением летописи оказался «Именник болгарских царей». Рядом с именем правителя «Коурт», под которым принято подразумевать Кубрата, в «Именнике» стоит цифра 60, которую можно понимать как обозначение его возраста, так как, согласно Гази-Барадж, Кубрат умер в 660 году в возрасте шестидесяти лет. Расшифровка по методике Микколы относящихся к имени Коурт слов «шегоръ вечем» означает год вола третий месяц. Но из всех когда-либо называвшихся связанных с Кубратом дат это совпадает только с данной в летописи датой восшествия Кубрата на канский престол, то есть с 629 годом. По В. В. Цыбульскому третий месяц 629/630 года вола означает апрель, точнее - период с 30.03. по 28.04.629 года. Таким образом, «Именник» уточняет данную в болгарской летописи дату восшествия Кубрата на престол.

Соответственно этим новым данным и относимые к VII - началу VIII в. Малоперещепинские предметы в Поднепровье следует считать принадлежащими болгарской правящей верхушке из рода Дуло. И самый грандиозный из них - Перещепинский клад - следует вслед за Й. Вернером связывать с захоронением князя Великой Болгарии Кубрата.

По мнению ученых и на основании археологических разведок на месте находки клада 1912г. позволяет думать, что погребение владельца Перещепинского сокровища могли совершить по принципу сожжения на стороне с последующим возложением в саркофаг с сокровищами части пепла. Считавший себя приемником не только аварских, но и тюркских каганов, кан Кубрат мог быть похоронен по этому обряду. Более того, место его захоронения было не случайным. Как уже упоминалось, центр родовых кочевий кана Кубрата по данным Гази-Барадж был расположен в районе современной Полтавы.

3. КАН КУБРАТ И ВЕЛИКАЯ БОЛГАРИЯ

Болгария расположена в центре Балканского полуострова, на оживленном перекрестке множества культур. Первые сведения о деятельности человека на болгарской земле восходят к палеолиту. Самых высоких вершин доисторические обитатели болгарских земель достигли в эпоху энеолита (халколита). Именно на болгарской земле три тысячелетия тому назад была обнаружена цивилизация, которая древнее цивилизацией Месопотамии и Египта.

В эпоху бронзы (3100-1200 г. до н.э.) жизнь населения Балканского полуострова коренным образом изменилась. Ими были древние фракийцы, которые сформировались как народ ранее первой половины I тысячелетия до н.э. Фракийцы не только самые древние исторически доказанные обитатели болгарских земель. Современная наука обнаруживает все больше доказательств того, что именно Древняя Фракия являлась одним из средоточий консолидации индоевропейцев. Самые древние фракийские памятники современны культуре Древнего царства Египта. Фракийцы оказывали влияние на мировую культуру в основном через свои контакты с древнегреческой цивилизацией.

Херодот е смятал траките за втория по численост народ в тогавашния Древен свят, а Омир пише за тях, като съюзници на Троя през XIII в. пр.н.е.

Към 46 година пр.н.е., след дълготрайните войни и съпротива, земите на траките са станали част от Римската империя. През II-III в. българските земи са били причислявани към най-процветващите римски провинции с високо развитите градове, като Филиппол (Пловдив), Августа-Траяна (Стара Загора), Сердика (София), Найсус (Ниш), Пауталия (Кюстендил), Дуросторум (Силистра), Марцианопол (Девня), Никополис-ад-Иструм (близо до сегашния Велико Търново) и др. Тракийските земи са привличали преселници от Близкия изток и римските провинции. Строили са се чудесни пътища, създавала се е подредена система за комуникация, а условията за живот са отговаряли на стандарта на метрополиите.

През 330г. Константин I Велики е пренесъл римската столица във Византион (Константинопол или Истанбул), наричан от българите Цариград (град на царете).

Редица изтъкнати личности във Византия са били от тракийски произход, в това число и няколко императори. Сред тях е и «най-православният» от всички императори Маркиан, управлявал 450-457г., който е родом близо до днешния Пловдив, и Юстиниан I Велики, управлявал 527-565г., е най-изтъкнатият владетел в хилядолетната империя.

Ранновизантийската култура на българските земи се е формирала още от най-древни времена. Населението о принадлежало към най-ранните последователи на християнското в Европа. Важни църковни събития, например, Съборът в Сердика (343г.) са оставили забележка следа в религиозния живот на целия християнски свят.

Старите българи са били фундаментален етнически компонент в структурата на средновековната българска държава.

От древни времена, те са били високоразвит държавотворчески народ, индоевропейски по етническата си природа. Тяхната прародина се е намирала в Средна Азия, в района на планините Памир и Хиндукуш. Там са възникнали две известни държави, наричани от някои автори Балгар и Балхара. Бидейки обществена формация с висока цивилизация, старите българи от дълго време са били основна културна доминанта на средноазиатските територии.

Те са създали богато културно наследство в областта на философското осмисляне на света, държавно управление, социално устройство, военно изкуство, писменост и език, строителство и астрономия. Заслужава вниманието свършеният от астрономическа и математическа гледна точка слънчев календар - вечният български календар.

Като структура той е включвал самобитния годишен календар и забележителният 12-годишен цикличен календар. Съзвездията във този шедевър на българската мисъл са носели названия на животни. Календарът на българите е бил признат от ЮНЕСКО за един от най-точните и най-съвършените от всички календари, известни донес.

Европейското присъствие като държавност на старите българи може да се открие около II в., за което свидетелства «Именникът на българските царе» (според изчисленията, идването на легендарния владетел Авитохол от рода Дуло на власт се отнася приблизително към 165г.) Тези малко проучвани векове от българската история са свързани с водовъртежа на «великото преселване на народите», когато отделните български общности са били принудени да мигрират в Армения (тъй наречените българи на Вунда), в Панония (днешната Унгария), където по-късно се споменават като панонски българи, и т.н.

Геродот считал фракийцев вторым по численности народом тогдашнего Древнего мира, а Гомер писал о них, как о союзниках Трои в XIII в. до н.э.

К 46 году до н.э., после длительных войн и сопротивления, земли фракийцев стали частью Римской империи. Во II-III вв. болгарские земли относились к числу самых процветающих римских провинций с высоко развитыми городами, такими как Филиппол (Пловдив), Августа-Траяна (Стара-Загора), Сердика (София), Найсус (Ниш), Пауталия (Кюстендил), Дуросторум (Силистра), Марцианопол (Девня), Никополис-ад-Иструм (вблизи нынешнего Велико Търново) и др. Фракийские земли привлекали поселенцев с Ближнего Востока и римских ветеранов. Велось строительство великолепных дорог, создавалась стройная система коммуникаций (оставшаяся непревзойденной до эпохи XIX-XXI вв.), а условия жизни соответствовали стандарту метрополии.

В 330г. Константин I Великий перенес столицу Рима в Византион (Константинополь или Стамбул), названный болгарами Царьградом (Городом Царей). Это произошло после известных колебаний, причем одним из вариантов было перенесение столицы в древнюю Сердику - город, на месте которого находится нынешняя столица Болгарии - София. После разделения империи на две части (395г.) нынешние болгарские земли вошли в Восточную империю (Византию).

Немало выдающихся личностей Византии по происхождению являлись фракийцами, в их числе было несколько императоров. К ним относится «самый православный» из императоров Маркиан (450-457 г.г.), который был родом из мест, расположенных вблизи нынешнего города Пловдива, и Юстиниан I Великий (527-565 г.г.), самый выдающийся владыка тысячелетней империи. Ранневизантийская культура на болгарских землях формировалась в развитых формах. Население принадлежало к самым ранним последователям христианства в Европе. Важные церковные события, например собор в Сердике (343г.), оставили заметный след в религиозной жизни всего христианского мира. Древние болгары являлись фундаментальным этническим компонентом, входящим в структуру средневекового болгарского государства. С древних времен они являлись високоразвитым държавотворческим

народом, индоевропейским по своей этнической природе. Их прародина находилась в Средней Азии, в районе гор Памира и Гиндукуша. Там возникли два известных государства, называемые некоторыми авторами Балгар и Балхара. Являясь высоко цивилизованной общественной формацией, древние болгары долгое время были основной культурной доминантой на среднеазиатских территориях. Ими было создано богатое культурное наследие в области философского осмысления мира, государственного управления, социального устройства, военного искусства, письменности, языка, строительства, астрономии. Заслуживающим внимания является совершенный с

астрономической и математической точки зрения солнечный календарь - вечный болгарский календарь. В качестве структуры он включал самобитный годовой календарь и достопримечательный 12-летний циклический календарь. Созвездия в этом шедевре болгарской мысли носили названия животных. Календарь болгар был признан ЮНЕСКО одним из самых точных и совершенных среди всех известных ныне календарей.

Европейское присутствие в качестве государственности древних болгар можно обнаружить приблизительно во II в., о чем свидетельствует «Именник болгарских царей» (согласно вычислениям, приход к власти легендарного владетеля Авитохоло из рода Дуло относится приблизительно к 165г.). Эти мало исследованные века болгарской истории связаны с водоворотом «Великого переселения народов», когда отдельные болгарские общности были вынуждены эмигрировать в Армению (так называемые болгары на Вунде), в Паннонию (нынешняя Венгрия), где позднее упоминались как паннонские болгары, и т.д.

Константинопол. Неизвестен руски автор, началото на XVIII в.
Константинополь. Неизвестный русский автор, начало XVIII в.

Основна част на народа обаче е водела борба против силните тогава съперници - авари и тюрки, поддържайки връзка с Византия.

Към 451г. се отнася паметната битка на българите и арменците на Аварайското поле за защита на християнството. Падналите в битката българи са причислени от арменската църква към светците. През VII в. българите на чело с великия кан Кубрат са създали могъщо държавно обединение, получило известност като Стара Велика България, съюзница на Византия в нейните грандиозни войни против аварите и персийците. Императорът Иракли е удостоил Кубрат, приел християнството, с голяма почит, като му е присвоил висока римска и византийска титла «патриций» и го е наградил с богати дарове, които служат като красноречиво доказателство за завидна политическа мощ на Велика България и авторитета на нейния владетел.

След хазарската агресия, в средата на VII в. част от българите е останала в състава на новия Хазарски каганат.

Голяма част от българите обаче са мигрирали и основали нови държави - Волжка България и Крайдунавска България, опитвайки да установят своята държавност на други европейски земи.

От множеството изброени Българии най-голяма историческа перспектива е добила днешна България, намираща се на Балканите и основана от сина на Кубрат - Аспарух, а също така Волжка България, начало на което е бил Контраг. Две големи средновековни държави са се намирали далече - над хиляда километра една от друга. Крайдунавската държава през IX в. е поела пътя на християнството, за да се превърне в трета културна сила на средновековна Европа.

Волжката държава е приела като държавна религия исляма. Предвид местните историко-културни реалности, волжките българи са създали блестяща ислямска цивилизация, водейки борба със степните народи и руските княжества.

На Балканите, могъщата българска държава, начело с кан Аспарух (680-700) обединява старите българи и потомците на старите траки, а също така установилите се тук през VI-VII в. славянски племена от тъй наречената българска група. В нея са влизали редица племена, населявали Мизия, Тракия, частично земите на съвременните Гърция, Албания, Сърбия (включително Косово), Румъния.

Амбициите на Византия да покорят тези племена са се сблъскали с мощното препятствие - държава, основана от кан Аспарух. Така, след решаващата победа върху византийската армия в района на устието на река Дунав през 681г. се основа Дунавска България (днешна България), кръстовището на пътищата водещи, към Азия и Африка. В жилите на всеки един съвременен българин тече древна и силна кръв - тази на старите българи и славяните, които през VII в. са се установили в България, като са си отвоювали земята с оръжие - земята, която по-късно, благодарение на техните труд, енергия и талант са превръща в едно от средищата на средновековната европейска цивилизация.

Така се ражда българският народ - един от най-старите по произход, най-неспокойните по дух и най-жизнелюбивите народи в съвременна Европа.

Народът, създал чудесни държавни и културни традиции, усвоил и преосмислил постиженията на древните и новите култури, народът с мощни цивилизационни импулси към другите народи в частност - в пределите на православна Европа.

Основна же част на народа вела борба против мощных противников - аваров и тюрков, поддерживая связь с Византией.

К 451г. относится памятная битва болгар и армян на Аварайском поле в защиту христианства. Павшие в битве болгары причислены армянской церковью к лику святых. В VII в. болгары под предводительством великого кана Кубрата создали могущественное государственное объединение, получившее известность как Старая Великая Болгария, бывшая союзницей Византии в ее грандиозных войнах с аварами и персами. В знак почета император Ираклий удостоил Кубрата, который при этом принял христианство, высокого римско-византийского титула патриция и наградил богатыми дарами, которые служат красноречивым доказательством завидной политической мощи Великой Болгарии и авторитета ее правителя.

После агрессии хазар в середине VII в. часть болгар осталась в составе нового Хазарского Каганата (речь идет о племенах Бат-Баян, основавших в X в. государство так

называемых черных болгар (на побережье Азовского моря), большая же часть болгар мигрировала и основала новые государства: Волжскую Болгарию и Придунайскую Болгарию, делая попытки установления своей государственности на иных европейских землях.

Из перечисленных многих Болгарий самая большая историческая перспектива выпала на долю нынешней Болгарии, расположенной на Балканах, которая была основана сыном Кубрата - каном Аспарухом, а также Волжской Болгарии (нынешняя автономная республика Татарстан в составе Российской Федерации), начало которой положил кан Контраг. Два больших средневековых государства находились далеко одно от другого - их разделяло больше тысячи километров. Придунайское государство в IX в. встало на путь христианства, чтобы превратиться в третью культурную силу Европы средних веков, в то время как государство на Волге

приняло в качестве государственной религии ислам. Ввиду местных историко-культурных реальностей волжские болгары создали блестящую исламскую цивилизацию, ведя борьбу со степными народами и русскими князьями.

На Балканах могучее болгарское государство, возглавляемое каном Аспарухом (680-700) объединило древних болгар и потомков древних фракийцев, а также поселившиеся здесь в VI-VII в. славянские племена так называемой болгарской группы. В нее входил ряд племен, населявших Мезию, Фракию, Македонию, частично земли современных Греции, Албании, Сербии (в том числе Косово), Румынии. Амбиции Византии покорить эти племена натолкнулись на мощное препятствие - им стало государство, основанное каном Аспарухом. Так, после решающей победы над византийской армией в районе устья реки Дунай в 681 г. считается на политической карте Европы появилась, т.н. Дунайская Болгария (нынешняя Болгария), лежавшая на перекрестке дорог, ведущих в Азию и Африку.

В венах каждого современного болгарина течет древняя и сильная кровь - кровь древних болгар, которые в VII в. поселились на Балканах, отвоевывая землю силой оружия - землю, которая затем их трудом, энергией и талантом была превращена в одно из средоточий средневековой европейской цивилизации. В их могучий человеческий поток вливались античные фракийцы и другие древние обитатели Мезии, Фракии и Македонии.

Так состоялось рождение болгарского народа - одного из самых древних по происхождению, беспокойных по духу и жизнелюбивых народов современной Европы.

Народа, создавшего замечательные государственные и культурные традиции, усвоившего и переосмыслившего достижения древних и новых культур, народа, посылавшего мощные цивилизационные импульсы другим народам, в частности - в пределах православной Европы.

Сарматска конница. Реконструкция.
Сарматская конница. Реконструкция.

Кан на Велика България Кубрат

Начало на царуване:
632 г. (според предположения)
Край на царуване:
660 г. (според предположения)
Коронация:
632 г. (според предположения)
Предшественик: Бу-Юрган
Приемник: Бат-Баян
Роден:
600 г. (според предположения)
Починал:
660 г. (според предположения)
Място на смъртта:
Велика България (територията на
съвременна Полтавска област,
Украйна)
Династия: Дуло

Кан Кубрат пред синовете си. Реконструкция.
Кан Кубрат перед сыновьями. Реконструкция.

Този народ е дал на Европа и на славяните братята Кирил и Методий, създателите на славянската писменост, несравнимия религиозен бунтар, поп Богомил, изтъкнатия музикант св. Йоан Кукузел, прекрасните исторически и духовни деятели св. Климент Охридски, св. Йоан Екзарх, св. патриарх Евтимий Търновски, а също така плеяда духовни водачи на другите православни народи, започвайки от св. Михаил Българин - първия митрополит в Киевска Рус (краят на Х в.).

Кубрат (ок.600-ок.660г.) е български владетел, кан на българското племе оногундури от династията на Дуло. Основател и първият владетел на племенната конфедерация Велика България, заемаща през VII в. част от територията на днешна Украйна и Северен Кавказ.

Кубрат, синът на Албури, е роден около 600г. От малък е бил възпитан в двора на византийския император. На 12 години е покръстен. По време на царуването на неговите предшественици е скитал между санланския аул Аскал на Бури-чай (Днепр) и аул Балтавър (български град на мястото на съвременна Полтава). През 620 година той става български владетел (балтавър), като сменя на трона чичо си Бу-Юрган, след опита му да приеме християнството през 619 година. През 629 година Кубрат приема титлата кан на Велика България с последващо присъединяване към държавата си, земите на Западния Тюркски каганат.

Кан Кубрат е бил мъдър владетел, високообразован човек. След гибелта на баща си - кан на причерноморското Българско княжество Албури Аскала, който е служил на византийската империя, момчето, малкият Кубрат от детството си е бил възпитан в двора на византийския император, в Константинопол.

Византийските, арабските, старобългарските исторически източници с любов и уважение разказват за този владетел, за приетото от него християнство през 612 година в Константинопол и присвоеното му високо римско звание - патриций.

По-късно, в средата на 20-те години на VII в., кан Кубрат е помогнал на Иракли с 40-хилядната кавалерия във войната срещу Персия. След тази голяма победа над персийците в Кавказ, когато са били взети многобройни трофеи, в това число злато и сребро на Сасанидите - персийските владетели, Иракли е връчил на Кубрат всички ценности на Сасанидите като награда за тази победа и от благодарност дава дъщеря си Евдокия за негова жена.

През 632 година Кубрат е обединил под своя власт няколко български племена и е постигнал независимост от аварите. В съвременната историография създаденото от него обединение се казва Велика България. Столица на държавата става град Фанагория.

Днес, на това място, на територията на Автономна република Крим, се извършват археологически разкопки.

Около 634-641г. с византийския император е сключен приятелски съюз. Няма обаче свидетелство за това че християнството е получило широко разпространение сред българите. Предполага се че Тервел, внукът на Кубрат е бил християнин.

Кан Великой Болгарии Кубрат

Начало правления:
632 (предположительно)
Конец правления:
660 (предположительно)
Коронация:
632 (предположительно)
Предшественник: Бу-Юрган
Преемник: Бат-Баян
Дата рождения:
600 (предположительно)
Дата смерти:
660 (предположительно)
Место смерти:
Великая Болгария (территория
современной Полтавской области,
Украина)
Династия: Дуло

Этот народ дал Европе братьев Кирилла и Мефодия, несравненного религиозного бунтаря попа Богомила, выдающегося музыканта св. Иоанна Кукузела, замечательных

исторических и духовных деятелей св. Климента Охридского, св. Иоанна Экзарха и св. патриарха Евфимия Търновского, а также плеяду духовных предводителей других православных народов, начиная со святого Михаила Болгарина - первого митрополита Киевской Руси (конец Х в.).

Кубрат (ок.600-ок.660) - болгарский правитель, кан (князь) болгарского племени оногондури. Основатель и первый правитель племенной конфедерации Великая Болгария, занимавшей в VII веке часть территории нынешней Украины и Северного Кавказа.

Кубрат, сын Албури родился примерно в 600г. С малых лет воспитывался при дворе византийского императора. В 12 лет был крещён.

Во время правления его предшественников кочевал между санланским аулом Аскал на Бури-чае (Днепр) и аулом Харьков на Аксу и ставкой имел аул Балтавар (болгарский город на месте современной Полтавы). В 620 году он становится болгарским правителем (балтаваром), сменив на троне своего дядю Бу-Юргана после его попытки в 619 году перейти в христианство. В 629 году Кубрат принимает титул князя Великой Болгарии с последующим присоединением к своей державе земель Западного Тюркского каганата.

Кан Кубрат был мудрым правителем, высокообразованным человеком, так как после гибели 602 года своего отца - кана причерноморского Българского княжества Албури Аскала, который служил Византийской империи, мальчик с ранних детских лет воспитывался в Константинополе при дворе византийского императора.

Византийские, арабские, древнеболгарские исторические источники с любовью и уважением рассказывают об этом правителе, о принятии им в 612 году в Константинополе христианства и присвоение ему высокого римского звания патриция, получение им тогда от императора Ираклия богатых даров. Позднее, в середине 20-х лет VII столетия кан Кубрат предоставил помощь Ираклию своей 40-тысячной кавалерией в войне с Персией. После этой крупной победы над персами на Кавказе, когда были взяты многочисленные трофеи, в том числе золото и сребро Сасанидов - персидских правителей, - Ираклий вручил Кубрату, как награду за ту победу, все ценности Сасанидов и в 635г. выдал за него замуж свою дочь Евдокию.

В 632 году Кубрат объединил под своей властью несколько болгарских племён и добился независимости от авар. В современной историографии созданное им объединение называется Великой Болгария. Столицей государства стал город Фанагория, раскопки которого ведутся в настоящее время на территории Автономной республики Крым.

Около 634-641 г. заключил с императором Византии дружественный союз. Однако нет никаких свидетельств того, что христианство получило широкое распространение среди болгар. Его внук кан Тервел также, вероятно, был христианином.

Преди смъртта си кан Кубрат завещава на синовете си да не се разделят, за да бъдат силни, и да запазят създадената от него държава.

Съществува легенда, че Кубрат, на предсмъртния си одър, събрал всички свои синове. Той дал едно копие на най-големия си син Бат-Баян и го помолил да счупи копието. Баян лесно счупил копието. След това бащата връчил на сина си връзка от копия и пак го помолил да ги счупи заедно. Колкото и да се мъчил Баян, не успял да счупи копието. Тогава кан Кубрат казал на синовете си, че ако бъдат заедно след смъртта му, както връзката от копия, тогава никой не може да ги победи.

След смъртта, синовете на кан Кубрат не изпълнили волята на бащата, и всеки със своето племе, избрал пътя си. Така Велика България била унищожена от хазарите.

Според думите на летописец Теофан Исповедник и други източници, кан Кубрат е имал 5-ма синове.

Най-големият син Бат-Баян единствен, изпълнил завета на баща си и останал в пределите на Велика България. Неговите братя тръгнали всеки със своето племе. Не успял Бат-Баян да противостои на хазарите и бил покорен от тях, като се е задължавал да им плаща данък, според думите на Теофан Исповедник: «Най-големият син, с името Ватваян, спазвайки съвета на баща си, досега е останал на земята на своите прадеди».

«Когато те по такъв начин са се разделили на пет части и са останали малко на брой, хазарите, завладели цялата Западнотийска България чак до самия Понт. Направили са подарък най-големият от братята Ватвайя, водача на самата България и досега получават от него данък».

Близо до него, на другия бряг на Дрона е отседнал, следващия по старшинство син - Котраг с племето на котрази (кутригури). Вероятно, именно тези две части от българите по-късно стават известни в Средното Поволжие, където е възникнала държава с наименованието Волжска България.

Третият от синовете на кан Кубрат, Аспарух, с племето оногондури напуска Велика България и отсяда в района на река Дунав в северозападната част на черноморското крайбрежие. След сключването на съюз с местните славянски племена, води успешна война срещу Византия и след решителната победа над император Константин IV създава държава България.

Четвъртият син на Кубрат, според думите на Теофан исповедник, «се е покорил на аварския каган и е останал с народа си в аварската Панония». Според различните данни той се е казал Кубер или Кувер. В последствие той е тръгнал по-на юг и е отседнал на земите, където се намира сегашна Македония, покорявайки се на Византия. Сред надписите върху паметника «Мадарски конник», изграден в началото на VIII в., има думи на кан Тервел: «Чичовците ми обаче не повярваха на безносия императори отидоха в нашите селища».

Тези събития сигурно се отнасят някъде към 704 година, когато Юстиниан II е опитвал да си върне властта, обръщайки се за помощ към кан Тервел. Според надписите, той също така е искал помощ от българите, напуснали Велика България начело с четвъртия син на кан Кубрат.

Велика България през 650 г.
Великая Болгария в 650 г.

Преселване на българите в VI-VII в. Реконструкция.
Переселение болгар в VI-VII в. Реконструкция.

Съществува легенда, че Кубрат собрал всех синовей перед собой. Он дал копьё старшему Бат-Баяну (Баяну) и попросил сломать его. Баян с легкостью разломал деревянное древко. Затем отец вручил сыну сноп из копий и велел снова сломать их все. Как ни пытался Баян - это ему не удалось. И тогда Кан Кубрат сказал сыновьям, что если они будут дружными после его смерти, то победить их никому не удастся, а если разъединятся, то их «сломают» так же, как то, первое копьё, сломанное без особых усилий руками одного человека.

После смерти сыновья Кубрата не исполнили завет

отца, и каждый со своим племенем избрал свой путь. Великая Болгария была разгромлена хазарами.

По словам летописца Феофана Исповедника и другим источникам, Кубрат имел 5 синовей.

Старший сын Бат-Баян исполнил завет отца и остался в Великой Болгарии, но после ухода своих братьев с отдельными племенами не смог сдержать напор хазар и был покорен ими, обзавшись платить им дань, по словам Феофана Исповедника: «Старший сын, по имени Ватваян, соблюдая завещание отца поныне остался в земле своих предков». «Когда они таким образом разделились на пять частей и стали малочисленны, то хазары, великий народ, вышедший из Верзилии самой дальней страны первой Сарматии, овладел всею Запонтийскою Болгариею до самого Понта, и сделавши даником старшего брата Ватвайя, предводителя первой Болгарии, поныне получает от него подати».

Рядом с ним, по другому берегу Дрона, поселился следующий по старшинству сын - Котраг с племенем котрагов (кутригуры). По-видимому, именно эти две части болгар становятся позднее известны в Среднем Поволжье, где возникло государство Волжская България.

Младший из трёх синовей Аспарух с племенем оногондуры уходит из Великой Болгарии и поселяется в районе реки Дунай в северо-западной части черноморского побережья. Заключив союз с местными славянскими племенами, ведёт успешную войну с Византией и после решительной победы над императором

Константином IV возникло государство България.

Четвертый сын Кубрата, по словам Феофана Исповедника: «Покорясь кагану аварскому, остался с народом своим в Паннии аварской». По различным данным, он носил имя Кубер или Кувер. Впоследствии он двинулся южнее и поселился на территории современной Македонии, подчиняясь Византии. Среди надписей памятника «Мадарский конник», построенного в начале VIII века, есть слова кана Тервела: «Но мои дяди не поверили безносному императору и ушли в свои селения».

Эти события надо отнести примерно к 704 году, когда Юстиниан II пытался вернуть власть, обращаясь за помощью к кану Тервелу. Судя по надписям, он домогался также помощи болгар, ушедшим из Великой Болгарии под предводительством четвёртого сына кана Кубрата.

Петият най малкият си на Кубрат, според Теофан Исповедник, «дошъл в Пентаполис при Равене и се е покорил на християнските царе». Той е отседнал на територията на съвременна Италия в държавата на лангобардите. В момента историците предполагат, че най-малкият син се казва Алцек.

Историкът Павел Дякон е посветил цял параграф на историята на преселването на българите в района на Беневента. Начело с вожд Алцек, българите са дошли в Италия при краля на лангобардите Гримуал...

В арменските източници, датирани от VII в., се споменава за това, как Кубрат е стоял до сина си Аспарух, и по това време, пред тях е препускал конски табун, изпълнил степта с бучене от тропота на техните копита.

Кан Кубрат дълго и внимателно съзерцавал и слушал, а след това казал на сина си: «Ето първата песен която чува човек. Чува, я още когато е в майчината утроба. Този тропот на копитата, колко прилича на туптенето на сърцето...».

4. МАЛА ПЕРЕЩЕПИНА В ПОЛТАВСКО

Едва ли е възможно погребението на толкова знатна личност, като кан на Велика България Кубрат да са се ограничили с това, тялото му и съкровищата да бъдат заровени на тайно място в дюните, без каквато и да е възможност за масови посещения за това място и поменування.

Затова не е изключено, че толкова грандиозно събитие като погребение на царя на Велика България, би могло да бъде свързано не с един, а с най-малко два паметника.

Първия от тях би следвало да назовем обширния жертвен комплекс близо до село Вознесенки, Запорожка област - Украйна, ограден със зидове от пръст и трошляк, заема огромна, площ 51x82м. Някъде на тази площ се е извършило изгарянето на останките от кана, където до огнището са се намирали вещите на самия Кубрат и предназначено за жертва оръжие и снаряжението на доверените му войни. В една от ямите на територията на погребалния жертвеник до село Вознесенки се е намирало снаряжението на дружината на погребения поднесено, като жертва.

Тялото на кана с неговите съкровища е било закарано далече на север до местата на родовите му чергарища и е скрито в дюните в облицовано със злато дървено съоръжение заедно с неговите съкровища в района, недостъпен за никого, според съвременната топография. Село Мала Перещепина, близо до Полтава.

Село Мала Перещепина е основано през XVII в. от преселените от Правобрежна Украйна. През 1871 година на 24 км от железопътна станция Полтава-Южна на 164-ия км от железния път Харьков-Полтава-Кременчуг е била откритата Малоперещепинската железопътна станция Константиноградската околия, Полтавска губерния (днес - Новосанжарски район, Полтавска област).

Официалното наименование на селото е регистрирано през 1846 година. Вероятно, названието на селото произлиза от прякора на техния основател - казак Перещепа. Възможно е това да е свързано с особеностите на прилежащата местност, богата на блатата и рекички. Тълковният речник на Владимир Дал определя думата «перещепа» и като връзка или спойка. Възможно е това населено място да е получило своето название и по волята на жителите на село Перещепина, надалеч от Днепропетровска област.

Селото са намира на пясъчна равнина на левия бряг на река Ворскла, което е на около 30 километра от областния център - Полтава, и около 400 километра от украинската столица - Киев.

Близо до селото археолозите са открили 2 селища от периода на късния бронз (XII-IX в. пр.н.е.) а също така селища от времена (VI-II в. пр.н.е.).

Река Ворскла в района на с. Мала Перещепина, Полтавска област.
Река Ворскла в районе с. Мала Перещепина, Полтавская область.

Пятый, самый младший сын Кубрата, по словам Феофана Исповедника: «другой, пришедши в Пентаполис при Равенне, покорился царям христианским». Он поселился на территории современной Италии в государстве лангобардов. На данный момент историки предполагают, что младшего сына звали Алцек или Альцек. Историк Павел Дякон посвящает целый параграф истории переселения болгар в район Беневента: под предводительством вождя Альцека болгары пришли в Италию к королю лангобардов Гримуалу...

В армянских источниках, датированных VII веком, имеется упоминание о том, как Кубрат сидел рядом со своим сыном Аспарухом, и в это время перед ними несли табун лошадей, заполнивший степь гулом топота копыт.

Кан Кубрат долго внимательно смотрел и слушал, а потом сказал сыну: «Вот первая песнь, которую слышит человек. Слышит он ее, еще находясь в утробе матери. Как же схож с биением сердца этот топот копыт...».

4. МАЛАЯ ПЕРЕЩЕПИНА НА ПОЛТАВЩИНЕ

Однако, вряд ли возможно, что похороны такого знатного лица, как кан (князь) Великой Болгарии Кубрат, состояли только в том, что его прах и сокровища были зарыты в потаенном месте в дюнах без какой-либо возможности массовых посещений этого места и поминовений. Поэтому не исключено, что такое грандиозное событие, как похороны князя Великой Болгарии, могли быть связаны не с одним, а минимум с двумя памятниками.

Первым из них следовало бы назвать обширный жертвенный комплекс у села Вознесенки в Запорожской области, который занимает огромную, огражденную валами из земли и щепня, площадь 51x82 м. Где-то на этой площади или поблизости от нее могло произойти сожжение останков кана, в момент которого в непосредственной близости от костра находились и некоторые вещи самого Кубрата, и предназначенное для жертвы оружие и снаряжение приближенных к нему воинов. В одной из ям на территории поминального жертвенника у села Вознесенки находилось боевое снаряжение дружины погребенного со следами пребывания в огне, принесенное ему в жертву. В другую яму из года в год бросали остатки тризмы приходившие для поминовения кана Кубрата люди. Прах же князя с его сокровищами был увезен далеко на север в места его родовых кочевий и спрятан в дюнах в облицованном золотом деревянном сооружении вместе с его сокровищами в районе, никому не доступном, по современной топографии у села Малая Перещепина близ Полтавы.

Село Малая Перещепина было основано в XVII в. переселенцами из Правобережной Украины. В 1871 году за 24 км от железнодорожной станции Полтава-Южная на 164-м километре железной дороги Харьков-Полтава-Кременчуг была открыта Малая Перещепинская железнодорожная станция Константиноградского уезда Полтавской губернии, а теперь Новосанжарского района Полтавской области.

Официальное наименование села зарегистрировано в 1846 году. Вероятно, название села происходит от прозвища его основателя - казака Перещепа; возможно, это связано с особенностями прилегающей местности, богатой болотами и речками, так как толковый словарь

Владимира Даля слово «перещепина» определяет, в том числе, и как перепонку, смычку; но может быть, что этот населенный пункт получил свое наименование по воле выходцев из села Перещепина, что расположено недалеко в Днепропетровской области.

Село расположено на песчаной равнине левого берега реки Ворскла в 30 километрах от областного центра - г.Полтавы и приблизительно в 400-х километрах от столицы Украины - г.Киева.

Вблизи села археологами найдены останки двух поселений периода поздней бронзы (XII-IX в.в. до н.э.), а также поселения скифских времен (VI-II в.в. до н.э.).

В село Мала Перещепина, което обхваща площ 98 хектара, днес се наброяват 870 семейства и живеят 1984 жители.

През 1980 година в селото е създаден ботаническият резерват от общодържавно значение «Малоперещепински», в който изобилстват редки растения, отбелязани в Червената книга на Украйна.

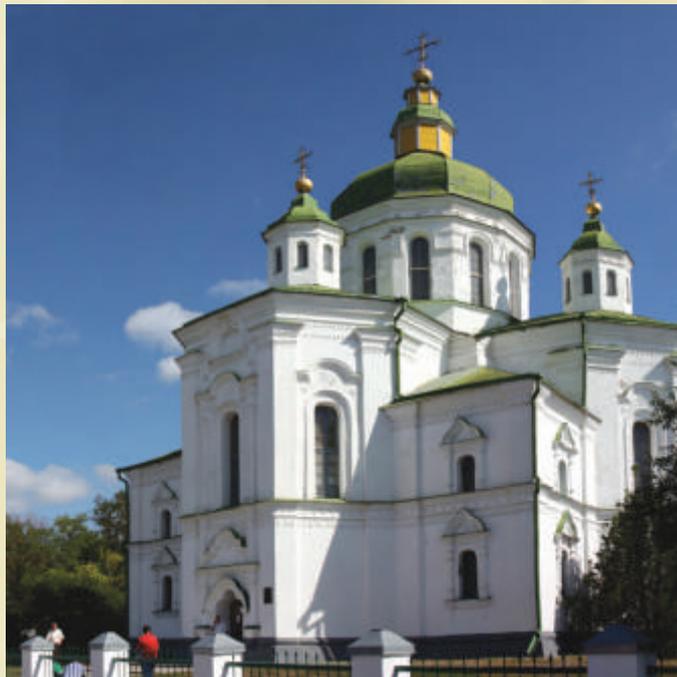
На територията на България, както и на територията на Украйна, Полтавска област, има открити селища на скитите още през епохата на палеолита. През времето на Киевска Рус, територията на областта е влизала в Переяславското княжество. Тогава на дълъг реките са били изградени за защита от посягателствата на чуждите племена, градовете-крепости: Хорол (1084г.), Песочен (1092 г.), Голтов (1095г.), Лубни (1107г.), Пирятин (1154г.), Лтава (1174 г.), Лкомл (1179г.) и други.

След татаро-монголското нашествие през XIV в. Полтавският край е попаднал под властта на Литва (1362г.), в края на XVI в. - под властта на Полша. Тогава са проехтели селско-казацките въстания против поробителите. Въстанията са били водени от Т.Трясило (1630г.), И.Сулима (1635г.), П.Павлюк, Д.Гуня (1637г.) и др. Полтавчаните масово са участвали в национално-освободителната война начело с хетмана Богдан Хмельницки.

След смъртта му, хетман И.Виговски през 1658г. е сключил с Полша Гадяцка спогодба. По време на Северната война (1700-1721г.) територията на този край е станала арена за военни действия между Швеция и Русия. След поражението на Швеция се засилва поробването на украинските селяни. Царете раздават земите на своите фаворити.

В края на XVIII век Полтавският край влиза в Черниговското наместничество. В 1802г. е създадена Полтавската губерния.

Материалните и духовните паметници от миналото, в това число и фолклорът, говорят за високо ниво на култура на българския и украински народи.

Преображенска църква, Полтавска област.
Преображенская церковь, Полтавская область.

В селе Малая Перещепина, раскинувшимся на площади 98 га, сегодня насчитывается 870 дворов и проживает 1984 человека.

В 1980 году в селе создан ботанический заказник общегосударственного значения «Малоперещепинский», в котором произрастают редкие растения, занесенные в Красную книгу Украины.

Территория Полтавской области, как и территория Болгарии была заселена еще в эпоху палеолита (Древнекаменная эпоха). К этому периоду относится стоянка древнего человека возле с. Гонцы Лубенского района. Поселения скифов-земледельцев найдены на территории Полтавского, Котелевского, Новосанжарского районов и в самой Полтаве. Во времена Киевской Руси территория области входила в Переяславское княжество. Тогда же вдоль рек были построены для защиты от половцев крепости-"города": Хорол (в 1084г.), Песочень (в 1092г.), Голтов (в 1095г.), Лубны (в 1107г.), Пирятин (в 1154г.), Лтава (в 1174г.),

Лкомль (в 1179г.) и прочие.

В XIV столетии Полтавщина попала под власть Литвы (1362г.), в конце XVI столетия - под власть Польши. Тогда же прокатились селянско-казацкие восстания против порабощателей под руководством Т.Трясила (1630г.), И.Сулимы (1635г.), П.Павлюка, Д.Гуни (1637г.) и др. Полтавчане массово принимали участие в национально-освободительной войне во главе с Богданом Хмельницким.

После его смерти гетман И.Виговский в 1658г. заключил с Польшей Гадяцкий договор. Во время Северной войны (1700-1721 г.г.) территория края стала ареной военных действий между Швецией и Россией. После поражения Швеции усиливается порабощение украинских крестьян. Цари дарят земли своим фаворитам.

В конце XVIII столетия Полтавщина входит в Черниговское наместничество. В 1802 г. создана Полтавская губерния.

Материальные и духовные памятники прошлого, в том числе фольклор, говорят о высоком уровне культуры болгарского и украинского народа.

Източници и библиография

Список источников и литературы

1. Ангелов Д. Проблемы предгосударственного периода на территории будущего Болгарского государства // Этносоциальная и политическая структура раннефеодальных славянских государств и народностей. М., 1987. С. 5-9.
2. Ангелов Д. Формирование болгарской народности. Ее развитие в эпоху средневековья (IX-XIV вв.). София, 1978.
3. История южных и западных славян. В 2-х томах. М., 1998.
4. Краткая история Болгарии с древнейших времен до наших дней. М., 1987.
5. О формировании этнического самосознания болгарской народности в V-X вв. // Развитие этнического самосознания славянских народов в эпоху раннего средневековья. М., 1982. С. 49-82.
6. Петров П. Военно-политические союзы болгарских славян в VII в. // Этносоциальная и политическая структура раннефеодальных славянских государств и народностей. М., 1987. С. 44-49.
7. Седов В. В. Славяне в древности. М., 1994.
8. Седов В. В. Славяне. Историко-археологическое исследование. М., 2002.
9. Седов В. В. Этногенез ранних славян // Вестник Российской академии наук. Т. 73. №7 (2003). С. 594-605.
10. Шабашов А. В., Шабашова М. Н. Этнонимия и антропология праболгар в связи с реконструкцией их ранней истории // Судья, Сурож, Солдайя в истории и культуре Руси-Украины. Киев, 2002. С. 272-275.
11. Werner J. Der Grabfund von Malaja Pereschepina und Kubrat, Kagan der Bulgaren. - Munchen, 1984.
12. Артамонов М. И., Древние славяне М., 1970, с. 125.
13. Бахши Иман, Т. I, II София, 1993.
14. Миккола, История царства Болгарского, С. П., 1913, с. 243-245.
15. Залеская Т. И., Цыбульский Д. А. и др., История Руси и славян, М., 1987, с. 108, 109, 147.

МЕЖДУНАРОДЕН ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ

по подготовка на честванията на 100 годишнината от откриването на погребението на кан Кубрат и строителството на Мемориалния комплекс в с. Мала Перешчепина, Полтавска област, Украйна

Габер Николай

Координатор на Организационния комитет

Димитрова Евгения

Координатор на Организационния комитет за България

Спасов Румен

заместник координатор на Организационния комитет

Христов Димитър

заместник координатор на Организационния комитет

Ченков Михаил

заместник координатор на Организационния комитет

Грамматик Юрий

заместник координатор на Организационния комитет

Абазер Иван

Александров Теодор

Александров Димитър

Алекова Елена

акад. Андреев Найдан

Ариков Георгий

Аскарлов Риф

проф. Бакалов Георги

Бобева Златка

Боримечков Димитър

хаджи к.т.н. Валеев Емир

д-р Василев Валентин

Вергун Екатерина

акад. проф. д-р Велев Григор

Вертегел Андрей

Видински Венцислав

Владимиров Димитър

Владов Иван

Гагов Чавдар

Георгиева Зорка

Георгиева-Маринова Галина

Гребенаров Константин

Добрев Валентин

Дон Мая

Дончев Антон

Дукова Златина

Ефтимов Панде

Жекова Соня

Живков Красимир

Заболотний Валерий

Залогина Весела

Захариев Емил

Иванова Росица

Иванович Василий

Иликчиева Екатерина

Йончев Константин

Йорданов Георги

Калинов Ставри

Канев Тодор

Карабанова Дина

Карбова Таня

Киров Димитър

Кирчев Кирил

Киссе Антон

Кожухаров Кънчо

Козырев Руслан

Константинова Валентина

Костина Лариса

Коцюбинская Любовь

Левицкий Владимир

Леонидов Румен

Лимар Александр

Лимар Ива

Люцканов Милен

Манджукова Райна

Мазань Виталий

Манолов Богдан

Милева Леда

Миркович Никола

Михайлов Васил

Момчев Иван

Мунин Георги

Надутенко Елена

Неделчев Стефан

Несторов Анатолий

Николай Русев

Николов Иван

Опря Владимир

Осадчий Сергей

Оскома Анатолий

графиня Остерлунд Лучия

Павлов Николай

Павлов Пламен

инж. Панов Даниел

Паскалев Паскал

Панайотов Атанас

Пархоменко Валерий

Пейчева Ольга

доц. д-р Пенчев Пенчо

Петков Сергей

Петрук Юрий

Плачков Иван

Попова Любомира

Пукаев Вячеслав

Радева Людмила

Радлинский Сергей

Ральеску Парасковья

Рашев Георги

Река Андрей

Робева Нешка

Роглев Христо

Русев Николай

Русев Петър

Русева Йорданка

Семко Ирина

Симеонов Кирил

Симеонов Симеон

Славеева Светла

Стайков Митко

Стамболов Николай

Стаменов Георги

Станев Веселин

Стефанов Стефан

Стоянов Василий

Страхилов Максим

Супруненко Александр

Саленков Владимир

Станчева Елка

Стоянов Василий

Сънински Съни

Ташев Асен

Тодоров Живко

Тодоров Теодор

Тодорова Ралица

Тотев Иван

Узунов Георги

Узунов Веселин

Фасий Геннадий

к.и.н. Фуклев Виктор

д-р Химирски Красин

Хуснутдинов Канафия

Цанева Петя

Цанков Георги

Чальков Евгени

Щерев Иван

д.м.н. проф. Чирков Александър

Шлафер Михаил

Шовкопляс Сергей

Шопов Драгомир

Юсеинов Ремзи

проф. Янев Емил

МЕЖДУНАРОДЕН БЛАГОТВОРИТЕЛЕН ФОНД «Хан Кубрат»

Украина, 04071, Киев, ул. «Верхний Вал» №4-А, корп.А
Тел. +380 44 4559442
Факс +380 44 2203177
Моб. +380 67 2364933
E-mail: spasov@kubrat.in.ua
www.kubrat.in.ua

Набирателни сметки на МБФ «Хан Кубрат» Накопительные счета МБФ «Хан Кубрат»

За украински гривни / Украинские гривны

Міжнародний благодійний фонд «ХАН КУБРАТ»
Код: 35644000
Рахунок: 26002059724001

Банк: Філія АТ «ІМЕКСБАНК» у місті Києві
МФО 300766
Код: 21705124
01133, м. Київ, вул. Л. Первомайського, 4

За щатски долари / Доллары США

INTERMEDIARY BANK:
DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS, NEW YORK USA
SWIFT: BKTRUS33

BENEFICIARY'S BANK:
IMEXBANK, ODESSA, UKRAINE.
SWIFT: IMEXUA2X

BENEFICIARY:
NAME: Mizhнародnij blagodijnij fond «KHAN KUBRAT»
ACCOUNT: 26002059724001

За Евро / Евро

VARIANT 1

INTERMEDIARY BANK:
DEUTSCHE BANK AG, FRANKFURT/MAIN, GERMANY
SWIFT: DEUTDEFF

BENEFICIARY'S BANK:
IMEXBANK, ODESSA, UKRAINE.
SWIFT: IMEXUA2X

BENEFICIARY:
NAME: Mizhнародnij blagodijnij fond «KHAN KUBRAT»
ACCOUNT: 26002059724001

VARIANT 2

INTERMEDIARY BANK:
COMMERZBANK AG, FRANKFURT/MAIN, GERMANY
SWIFT: COBADEFF

BENEFICIARY'S BANK:
IMEXBANK, ODESSA, UKRAINE.
SWIFT: IMEXUA2X

BENEFICIARY:
NAME: Mizhнародnij blagodijnij fond «KHAN KUBRAT»
ACCOUNT: 26002059724001

За руски рубли / Российские рубли

Вариант 1

БАНК-КОРРЕСПОНДЕНТ:
АБ «СОБИНБАНК» Москва Россия
К/С №30101810400000000487
в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России
БИК 044525487 ИНН 7722076611

БАНК ПОЛУЧАТЕЛЯ:
АО «ИМЭКСБАНК»
К/С № 30111 810 6 00000118622

ПОЛУЧАТЕЛЬ:
NAME: Международный благотворительный фонд «ХАН КУБРАТ»
ACCOUNT: 26002059724001

Вариант 2

БАНК-КОРРЕСПОНДЕНТ:
АК Сберегательный банк Российской Федерации (ОАО), Москва Россия
К/С №30101810400000000225
в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России
БИК 044525225. ИНН 7707083893

БАНК ПОЛУЧАТЕЛЯ:
АО «ИМЭКСБАНК»
К/С № 30111 810 900000000478

ПОЛУЧАТЕЛЬ:
NAME: Международный благотворительный фонд «ХАН КУБРАТ»
ACCOUNT: 26002059724001

Вариант 3

БАНК-КОРРЕСПОНДЕНТ:
ОАО «Альфа Банк», Москва Россия.
К/С №30101810200000000593 в ОПЕРУ
Московского ГТУ Банка России
БИК 044525593. ИНН 7728168971

БАНК ПОЛУЧАТЕЛЯ:
АО «ИМЭКСБАНК»
К/С № 30231810500000000109

ПОЛУЧАТЕЛЬ:
NAME: Международный благотворительный фонд «ХАН КУБРАТ»
ACCOUNT: 26002059724001

Спонсори
Спонсори

МЕЖДУНАРОДЕН
БЛАГОТВОРИТЕЛЕН ФОНД
ХАН КУБРАТ

www.kubrat.in.ua

